

PHEGEA

driemaandelijks tijdschrift van de

VLAAMSE VERENIGING VOOR ENTOMOLOGIE

Afgiftekantoor Antwerpen X

ISSN 0771-5277

Redactie: Dr. J.-P. Borie (Compiègne, France), T. C. Garrevoet (Antwerpen), B. Goater (Chandlers Ford, England), Dr. K. Maes (Gent), Dr. K. Martens (Brussel), H. van Oorschot (Amsterdam), D. van der Poorten (Antwerpen), W. O. De Prins (Antwerpen).

Redactie-adres: W. O. De Prins, Diksmuidelaan 176, B-2600 Antwerpen (Belgium).
e-mail: willy.deprins@village.uunet.be.

Jaargang 29, nummer 1

1 maart 2001

***Gelechia muscosella*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Gelechiidae)**

Willy De Prins

Abstract. *Gelechia muscosella*, a new species for the Belgian fauna (Lepidoptera: Gelechiidae)

A specimen of *Gelechia muscosella* Zeller, 1839 was caught at Schoten, province of Antwerpen, Belgium) on 7 September 1991. This is the first record of this species in Belgium. Its general distribution and biology are briefly discussed.

Résumé. *Gelechia muscosella*, une espèce nouvelle pour la faune belge (Lepidoptera: Gelechiidae)

Un exemplaire de *Gelechia muscosella* Zeller, 1839 a été capturé à Schoten (province d'Anvers, Belgique) le 7 septembre 1991. Cette espèce est mentionnée ici pour la première fois de Belgique. Sa distribution et la biologie de l'espèce sont brièvement discutées.

Key words: *Gelechia muscosella* – faunistics – Belgium.

De Prins, W.: Diksmuidelaan 176, B-2600 Antwerpen (willy.deprins@village.uunet.be).

Op 7 september 1991 werd een exemplaar van *Gelechia muscosella* Zeller, 1839 op licht gevangen te Schoten (provincie Antwerpen, leg. W. De Prins). Het is de eerste maal dat deze soort uit België wordt vermeld. Ze hoort in de *Catalogue of the Lepidoptera of Belgium* thuis net na *Gelechia sororculella* (Hübner, [1817]) (De Prins 1998: 77).

Uit Nederland zijn maar drie vondsten bekend, alle uit de provincie Noord-Brabant (Kuchlein 1993: 272, zie ook kaartje p. 490). De soort wordt er beschouwd als een rariteit, wat betekent dat er sinds 1950 hoogstens 3 vermeldingen bekend werden, hoewel het niet om een adventief of migrant gaat. Het eerste Nederlandse exemplaar werd pas in 1978 te Oisterwijk gevangen. De beide andere exemplaren stammen uit Best en de Cartierheide (Huisman et al. 1986: 147).

Figuur 1: *Gelechia muscosella* Zeller, 1839, België, prov. Antwerpen, Schoten, 7.IX.1991, leg. W. De Prins.

In Frankrijk werd de soort slechts sporadisch waargenomen. Ze is er bekend uit slechts 6 departementen: Aube, Cher, Gironde, Haut-Rhin, Saône-et-Loire en Deux-Sèvres (Lhomme 1946–1963: 604).

In Duitsland is *G. muscosella* bekend uit alle Bundesländer, met uitzondering van Hessen. Uit Mecklemburg-Vorpommern zijn geen gegevens na 1980 bekend, maar uit de overige landsdelen zijn wel recente waarnemingen vermeld (Gaedike & Heinicke 1999: 79).

In Midden-Europa is *G. muscosella* wijd verspreid en niet zeldzaam, in Noordoost-Europa komt de soort minder gewoon voor, en in West-Europa is ze een echte zeldzaamheid. *G. muscosella* heeft een Palaearctische verspreiding en komt voor tot in het Verre Oosten. Uit Europa werd de soort reeds vermeld uit Noorwegen, Zweden, Finland, Denemarken, Rusland, Estland, Letland, Polen, Tsjechië, Slowakije, Duitsland, Nederland, Groot-Brittannië, Luxemburg, Frankrijk, Zwitserland, Oostenrijk, Hongarije en Roemenië (Elsner, Huemer & Tokár 1999: 36; Karsholt & Riedl 1996: 111).

De rups leeft in april en mei op populier (*Populus* sp.) en wilg (*Salix* sp., o.a. *S. alba* en *S. caprea*) (Salicaceae). In de meeste gevallen eet ze van de katjes. Enkel indien ze nog niet volgroeid is bij het afvallen van de katjes leeft ze in een opgerold blad of tussen samengesponnen bladeren. Vlinders werden aangetroffen van mei tot september (Bradford & Sokoloff 1988: 132; Elsner, Huemer & Tokár 1999: 36; Huemer & Karsholt 1999: 113). De soort wordt

vooral aangetroffen in vochtige biotopen, bosranden, loofbossen op rivieroever
e.d.

Dankwoord

Het exemplaar waarvan sprake in dit artikel werd samen met een hele reeks andere Gelechiidae gedetermineerd door J. B. Wolschrijn (Twello, Nederland), waarvoor mijn hartelijke dank.

References

- Bradford, E. & Sokoloff, P., 1988. Gelechiidae. — In Emmet, A. M. (Ed.): *A field guide to the smaller British Lepidoptera* (ed. 2), London, 288 p.
- De Prins, W., 1998. Catalogue of the Lepidoptera of Belgium. — *Studiedocumenten van het K.B.I.N.* **92**: 1–236.
- Elsner, G., Huemer, P. & Tokár, Z., 1999. *Die Palpenmotten (Lepidoptera, Gelechiidae) Mitteleuropas. Bestimmung – Verbreitung – Flugstandort – Lebensweise der Raupen.* — F. Slamka, Bratislava, 208 p.
- Gaedike, R. & Heinicke, W., 1999. Verzeichnis der Schmetterlinge Deutschlands. — *Entomologische Nachrichten und Berichte, Beiheft 5*: 1–216.
- Huemer, P. & Karsholt, O., 1999. Gelechiidae I (Gelechiinae: Teleiodini, Gelechiini). — In Huemer, P., Karsholt, O. & Lyneborg, L. (eds.): *Microlepidoptera of Europe 3*. Apollo Books, Stenstrup, 356 p.
- Huisman, K. J., Kuchlein, J. H., van Nieukerken, E. J., van der Wolf, H. W., Wolschrijn, J. B. & Gielis, C., 1986. Nieuwe en interessante Microlepidoptera uit Nederland, voornamelijk in 1984 (Lepidoptera) — *Ent.Ber., Amst.* **46**: 137–156.
- Karsholt, O. & Riedl, T., 1996. Gelechiidae — In Karsholt, O. & Razowski, J. (eds.): *The Lepidoptera of Europe, A Distributional Checklist.* — Apollo Books, Stenstrup, 380 p.
- Kuchlein, J. H., 1993. *De Kleine vlinders. Handboek voor de faunistiek van de Nederlandse Microlepidoptera.* — Pudoc, Wageningen, 715 p.
- Lhomme, L., 1946–1963. *Catalogue des Lépidoptères de France et de Belgique. Volume II. Pars 2.* — Le Carriol, par Douelle (Lot), pp. 489–1253.